

ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ

ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ
ಅರಿವಿನ ಬದಲು
ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆಗಳು
ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.
ಮನೋವಿಕಾಸದ
ಬದಲು ಮಾನಸಿಕಕ್ಷೋಭೆ
ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ
ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯಿಂದ
ಜನರ ಮನಸ್ಸು
ಗಲ್ಲಬೇಕೆದ್ದ
ಮಾಧ್ಯಮಗಳು,
ಜನರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೇ
ಕುಂದಿಸುವ ಕೆಲಸ
ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಈಶ್ವರ್

ಇದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಉಬ್ಬರದ ಕಾಲ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೇ ಬದಲಾಗಿರುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಇರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸುದ್ದಿಕರ್ತರ ಪೋಷಾಕು ತೊಡುವ ಅನುಕೂಲ ಇರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಗಾಣಕಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಾಹುಳ್ಯವೇ ಸುದ್ದಿರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ, ಯಾವುದು ವದಂತಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ಕಷ್ಟವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕಸಲ ಸುಳ್ಳುಸುದ್ದಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತಲುಪಿ, ಅದೇ ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಳ್ಳುಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಆತಂಕವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕೊರೊನಾ ಸಂದರ್ಭದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿ. 'ಕೋವಿಡ್ 19' ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಸಾವಿಗೀಡಾದವರ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗದ ಸಂದರ್ಭ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಸೋಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರ ದೇಹಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಒರಟಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿಗೆ ಗುರಿಯಾದವರ ದೇಹದ ಅಂತಿಮಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯರು ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ? ತಮ್ಮ ಬಂಧುಮಿತ್ರರ ದೇಹಗಳ ಅಂತಿಮಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವೇ ವಿರೋಧ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ? ನಡವಣಿಗೆಗೆ ಕೊನೆಯ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ? ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟ: ಸೋಂಕಿನ ಭೀತಿ. ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದವರ ದೇಹದಿಂದ ವೈರಸ್ ಹರಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕದಿಂದಾಗಿ, ನಾವು ವಿವೇಚನಾರಹಿತ ನಡವಳಿಯನ್ನು ಲಚ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಆತಂಕದ ಮೂಲ ಇರುವುದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮತ್ತೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನೇ ಎಡತಾಕುತ್ತೇವೆ. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸು ಸುದ್ದಿ ಮಾಡುವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಗಳು, ಗದ್ದಲ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದನ್ನು, ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ, 'ಬ್ರೇಕಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್' ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಚರ್ಚರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯದೆ ತಾವೇ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯಿಸತೊಡಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯತಿಪರವಲ್ಲದ ಕೂಗುಮಾರಿಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕ್ಷೋಭೆಗೀಡುಮಾಡಿ ಆತಂಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆತಂಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕೂಗುಮಾರಿಗಳೇ, ತಾವು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಭಯಭೀತರಾದ ಜನರು ತಮ್ಮವರ ವಿರುದ್ಧವೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರೆ, 'ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಾಯವಾಯಿತೆ?' ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಬೇಕೆದ್ದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರುವ ಗಾಬರಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಾಣಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಇದೆಲ್ಲ ಅಪಸವ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮಾಹಿತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನವೀಯ ಸ್ಪಂದನಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆಗಿರುವುದೇನು? ಅರಿವಿನ ಬದಲು ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮನೋವಿಕಾಸದ ಬದಲು ಮಾನಸಿಕಕ್ಷೋಭೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಗಲ್ಲಬೇಕೆದ್ದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಜನರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೇ ಕುಂದಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳೆಂದರೆ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಎದುರಾಗಿದೆ.

ಜನರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮಾಧ್ಯಮವೊಂದು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಆದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರಬೇಕಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬಂದು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿರೋಧಾಭಾಸದಿಂದಲೇ ಖಗೋಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಾದ ಗ್ರಹಣಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಬದಲು ಹೋಮಹವನ, ಶಾಂತಿಯ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಜ್ಯೋತಿಷ, ಮುಂತಾಗಿ ವಾಹಿನಿಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡುವೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಯಾವ ವಾಹಿನಿಯೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಸಳೆಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವ 'ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು', ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂದಿನ ತುರ್ತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ತಜ್ಞರು ತಮ್ಮ ಮೌನ ಮುರಿದು ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ತಾವು ಆಡಬೇಕಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಆಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆ. ಆಡುವ ಮಾತಿನ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊಬೈಲ್ ಗೂ ಸಂಯಮವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕೂಗುಮಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವ ವಿವೇಕವನ್ನು ಸಮಾಜ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.